

Noč prihaja. Skoraj vse luči so že ugasnile. Zelo malo jih še gori. Ena pa je v mojem srcu: luč hvaležnosti za plemenite medicinske sestre, požrtvovalne zdravnike in za vse osebe v bolnišnicah, domovih in doma.

N.N.

Praznik Lurške Matere Božje in kapele v novomeški bolnišnici

Na vigilijo lurške Matere Božje in XVIII. svetovnega dneva bolnikov, je naše bolnišnično občestvo praznovalo god naše kapele. Peto godovanje po vrsti smo začeli uro pred sveto mašo z »lurško devetdnevnicom«. Praznično sveto daritev s somaševanjem bratov duhovnikov je daroval predstojnik frančiškanov, provincial p. dr. Viktor Papež.

V občestvu je bila naša gostiteljica gospa direktorica Mira Retelj, ki je pozdravila gosta, poudarila pomen zdravstvene in v njej tudi duhovne oskrbe, ki je del celovitega zdravljenja.

Voditelj bogoslužja se je zahvalil za pozdravno besedo in približal geslo XVIII. svetovnega dneva bolnikov: Cerkev v službi ljubezni trpečim. V nagovoru je p. provincial dal čutiti srčno bližino bolnim in trpečim, še posebej, ko nam je povedal lastno izkušnjo bolezni, doživetje prometne nesreče s težkimi posledicami in z dolgotrajnim zdravljenjem.

V sklepnem delu bogoslužja sta se gostu zahvalila naša zdravnikarica Marika in Janez Kramar. Poudarila sta tudi tole: »Zahvali pridružujem željo in priprošnjo, da bi Vas Gospodov Duh vodil po potih asiškega ubožca, ki je objel gobavca in v njem uzrl Kristusa; ki je slavil neizmerno Božjo ljubezen; ki je jokal, ker ljubezen ni ljubljena!«

Ob petem godu bolnišnične kapele naj bo iskrena zahvala bolnišničnemu vodstvu za gostoljubje, zahvala bolnikom in svojcem; hvala sobratu duhovniku g. Adolfu Mežanu za duhovniško »navezo« na »romanjih« po bolnišnici; in seveda zahvala mojim bratom v skupnosti, kjer je moj dom. Bodi v vsem zahvaljen, dobri Bog!

p. Marko Novak, bolniški duhovnik

Bolniška župnija v Ljubljani praznuje letos 25-letnico. 11. julija 1985 jo je ustanovil ljubljanski nadškof Alojzij Šuštar, ko je imenoval Mira Šlibarja za bolniškega župnika.

To je prvi primer na Slovenskem, da je Cerkev ustanovila tako imenovano personalno ali osebno župnijo, katere duhovnik ima pravice in dolžnosti župnika pri pastoralni oskrbi bolnikov in bolnišničnega osebja Univerzitetnega kliničnega centra, Onkološkega inštituta in bolnišnice dr. Petra Držaja. 16. aprila je župnija pripravila akademijo v veliki učilnici UKC.

Glavna slovesnost ob 25-letnici Bolniške župnije bo septembra, na praznik povišanja svetega Križa, kateremu je posvečena kapela v UKC, in bo povezana z obhajanjem svete evharistije, ki jo sicer redno obhajajo vsak dan. Maša pa je dvakrat na teden tudi v kapeli OI in v kapeli bolnišnice dr. Petra Držaja.

Praznični ton so praznovanju 25-letnice Bolniške župnije dali Mešani pevski zbor **dr. Bogdan Derč**, gledališki igralec **Gregor Čušin** in dobro poznani radijski glas zdravnice **dr. Alenke Höfferle Felc**.

Slavnostni govor, s katerim je bila v besedi in ob diapozitivih prehojena 25-letna pot Bolniške župnije, je imel bolniški župnik Miro Šlibar, ki je v začetku pomenljivo dejal: »Tudi sam sem le eden od duhovnikov v Bolniški župniji in eden od tolikih duhovnikov, ki obiskujejo bolnike po bolnišnicah in tudi po domovih.«

Prvo voščilo ob srebrnem jubileju Bolniške župnije je izrekla strokovna direktorica UKC **dr. Brigita Drnovšek Olup**, ki je dala iskreno priznanje župniku Miru, ker zna vedno poiskati pota za sodelovanje z vsemi zaposlenimi. Z besedami se je vrnila v leto 1985, ko je bila župnija ustanovljena. »Brez prisile, brez posebne zakonodaje je takrat UKC Ljubljana prisluhnil potrebam pacientov, ki so želeli

imeti možnost, da poiščejo tolažbo in zavetje pri bolniškem župniku tudi v času hospitalizacije. V 25 letih se je samo v hospitalnem delu UKC zdravilo dva in pol milijona pacientov.«

Dobre želje je izrekel tudi ljubljanski nadškof **metropolit Anton Stres**, ki je poudaril, da je primer sodelovanja Cerkev in UKC odličen in spodbuden zgled za vse oblike sodelovanja v naši državi. »Vsem, ki ste tukaj navzoči in vsem drugim, ki so po oddelkih, torej vsemu osebju UKC, želim še enkrat izreči globoko hvaležnost in priznanje za to lepo sodelovanje in medsebojno razumevanje. Bolniški župniji želimo tudi v prihodnje lepo delovanje.«

Zbrane je pozdravila tudi direktorica OI **Anica Žličar**, ki je v začetku povedala eno izmed osnovnih resnic življenja v povezavi z boleznijo raka. »Rak vsako leto bolj bremeni človeštvo, vendar z razvojem novih načinov zdravljenja postaja v vedno več primerih ozdravljiv. Pri tem je zelo pomembno zavedanje, da ta bolezen človeka prizadene večplastno – telesno, čustveno, duševno, duhovno. To pomeni, da danes ni več dovolj, da bolnika obravnavamo le z medicinskega vidika. Pri zdravljenju moramo upoštevati tudi njegove psihosocialne, religiozne, duhovne in druge potrebe.«

V imenu odsotne Darinke Klemenc, predsednice Zbornice zdravstvene nege Slovenije, je Marina Velepč, predsednica častnega razsodišča

Zbornice in babiške nege Slovenije, poudarila, da se Zbornica zaveda celovite zdravstvene oskrbe, ki vključuje tudi duhovno spremljanje bolnika. Priznala je, da so na tem področju malo zatajili. Zato želijo posvetiti temu večji poudarek, tako v učnih programih, kot v praktičnem spremljanju bolnikov. V imenu medicinskih sester, zdravstvenih tehnikov in babic je čestitala vsem v Bolniški župniji, pričakujoč dobro sodelovanje pri obojestranski pomoči bolnikom.

Bolniška župnija v Ljubljani je ob svojem srebrnem jubileju pripravila zbornik, v katerem niso – po besedah urednika **dr. Jožeta Štupnikarja** – »znanstveni in strokovni prispevki, ampak so osebne izkušnje posameznikov, ki osvetljujejo nekatere vidike poslanstva Bolniške župnije, ki postaja del v specifičnem okolju zdravljenja, bolezni in trpljenja«.

Poročila na Radiu Ognjišče, 16. aprila 2010. Pripravil Franci Trstenjak

Vabimo in obveščamo

■ Mnogi ste pisali za velikonočne praznike in z darovi podprli pošiljanje Besede. **HVALA VAM**. Pa tudi za čestitke ob 25-letnici Bolniške župnije.

■ **ZNOVA VAS POVABIM**, da za uspeh evharističnega kongresa v nedeljo, 13. junija, v Celju molite in darujete vse nevšečnosti bolezni in starosti kakor tudi ljubeče služenje potrebnim.

■ **42. ROMANJE BOLNIKOV IN INVALIDOV NA BREZJE** bo v soboto, 19. junija 2010. Z nami bo upokojeni ljubljanski nadškof Alojz Uran. Kdor se romanja ne bo mogel udeležiti, naj ga spremlja z molitvijo, mi pa se bomo molivcev spomnili pri Mariji Pomagaj na Brezjah.

■ **OB 25-LETNICI** Bolniške župnije je dr. Jože Štupnikar uredil **ZBORNIK**, ki vam ga pošljemo na vaš naslov. Pokličite ali pišite nam.

■ Bolniki – invalidi – pomočniki – **ROMARJI V LURD**. Od 7. do 13. julija 2010 se bomo že peto leto pridružili vsakoletnemu romanju goriške nadškofije z vlakom v Lurd. Prijave sprejema Bolniška župnija, Trubarjeva 82 v Ljubljani, GSM 041-613-378.

Glasilo bolniške župnije

maj - junij 2010 • leto izhajanja XXV., št. 146

Duhovnikova skrb za bolnike

Presenečenje: Hčerka je vprašala mamico zdravnico: »Ali v bolnišnici kdo umre ali pa vse pozdravite?« Mamica je odgovorila: »V bolnišnici vse pozdravimo.« »Zakaj pa je naš dedi umrl?« »Zato, ker je bil star.«

Presenečenje: Kljub visoko razviti medicini se zemeljsko življenje konča.

Presenečenje: Nekdo vpraša pred veliko nočjo: »Če nas je Jezus odrešil, zakaj moramo k spovedi? Saj smo odrešeni.« Človek je bogopodobno bitje z razumom in svobodno voljo. Odločamo se za dobro ali za slabo ... za Boga ali proti njemu. Grešiti pomeni zavreči Boga, ki je ljubezen, in to je greh. Vsi smo svetopisemsko 'izgubljeni sinovi in hčere', ki se v zakramentu spovedi vračamo k Bogu, ki je usmiljena ljubezen.

Presenečenje: Domači so prišli k župniku naročit pogreb za pokojnega očeta. Župnik je vprašal: »Ali je bil oče dolgo bolan?« »Dolgo časa je bil bolan.« »Zakaj pa niste poklicali duhovnika?« »Tako je bil bolan, tako slaboten, da bi takoj umrl, če bi zagledal duhovnika.«

Presenečenje: Ostarela mama iz doma ostarelih občanov je klicala duhovnika. Čez nekaj dni ji bodo amputirali nogo in je želela zakramente: spoved, bolniško maziljenje in obhajilo. Zvečer pokliče po telefonu v župnišče sin te preizkušene mame: »Kdo vam je dovolil, da ste šli k moji mami brez mojega dovoljenja?« Župnik je rekel: »Šel sem po svoji duhovniški dolžnosti na željo vaše mame. Vi pa, oprostite, ste slab sin, če vam želja vaše mame ni nekaj svetega.«

Presenečenje: Ostareli oče, prek 90 let, je slutil, da se bliža konec zemeljskega življenja in je želel duhovnika. Duhovnik je vprašal očeta: »Ali želite zakramente: spoved, bolniško maziljenje, obhajilo?« »Vse to želim. Pomagajte mi.« »Zadnja spoved je bila v otroških letih, potem ne več.« Ko je duhovnik držal hostijo za obhajilo, je bolnik molil: »Kristus, pred tabo je razvalina življenja. Usmili se me!«

Živimo v presenečenju: Mnogi danes nočejo slišati o posmrtnem, večnem življenju ali pogubljenju. Za mnoge je danes z grobom vsega konec. Mnogi pa tudi danes hrepenijo po večnem življenju pri Bogu. Smo v letu evharistije in duhovništva. Človek, ki ne veruje v evharističnega Kristusa, ne veruje v posmrtno življenje.

Življenje je vrednota za vernega in nevernega. Vera v večno življenje je 'gotovost' – presenečenje: Kristjan ne umre – Kristus večno živi. Aleluja!

*Franc Drobnič,
Ljubljana-Rakovnik*

**Spet kliče nas venčani maj,
k Mariji v nadzemljski raj.**

**Cvetlice dobrove si venčajo glave,
raduje se polje in gaj.**

Pomen duhovne oskrbe ...

**... kakor jo vidi
prof. dr. David Božidar Vodušek**

Moja hipoteza za razcvet zdravilstva – tudi šarlatanstva – je »duhovna begavost« moderne človeka. Ljudje so po eni strani porabniški in pričakujejo, da obstaja možnost rešitve za vsak problem; poleg tega pa so eksistencialno zmedeni, nimajo urejenega vrednostnega sistema, so osamljeni, tolažbo iščejo vsepovsod, nekritično. Gotovo je res, da bolnik potrebuje pogovor, vendar mu zdravnik pravzaprav ne more ničesar zanesljivo obljubiti. Potrebno je primerno podati slabo novico, tolažiti, za kar pa zdravniki običajno nimamo dovolj časa pa tudi znanja ne. Pri vernih ljudeh opažam, da bolje obvladujejo udarce usode, ki jih prizadenejo, jih osmislijo, saj imajo že pred boleznijo druge mere v življenju in ni vse življenje zgrajeno na materialnem, oprijemljivem. Verni ljudje se z usodo soočijo na bolj zdrav način.

Duhovnik je v pomoč pri zdravljenju, seveda odvisno od bolnika in svojcev. Na zdravnika pritiskajo polne ambulante. Lahko normiramo telesni pregled, težko pa rečemo »deset minut za duhovno uteho«. Globoki, zdravilni pogovori trajajo dlje. So vnaprej nedoločljivi.

Za celostno oskrbo bolnika pa je pomembna duhovna dimenzija. Zato imam raje verne paciente, ki imajo orientacijo, ki vedo, kako zapolniti vrzel, ki nastane v času preizkušnje. Duhovnik ima pri tem še kako pomembno vlogo in mesto v bolnišnici. Nevernim »ostanejo« za tovrstno pomoč predvsem psihologi, v manjši meri pa vsi zdravstveni delavci s poslušom za človeško stisko.

*Povzeto iz rubrike Naš pogovor,
ki ga je pripravila Ksenja Hočevar
v časopisu Družina 7,
14. februar 2010, str. 8*

piše p. Leopold Grčar OFM

Utrinki iz življenja

**Božji služabnik
p. Vendelin Vošnjak OFM
(1861 – 1933)**

V duhu svetosti: Asketska podoba, duh molitve in kreposti, ki so krasile p. Vendelina, so navajale redovnike h globokemu spoštovanju. Imeli so ga za svetega redovnika in duhovnika. Glas o njegovi svetosti se ni ustavil za samostanskimi zidovi, ampak se je razširil do škofa, do škofijskih duhovnikov, drugih redovnikov in do vernih in nevernih ljudi.

Smrt in prenos posmrtnih ostankov: Po smrti patra Vendelina Vošnjaka v Zagrebu 18. marca 1933 so glas o njegovi svetosti potrdila pisma mnogih cerkvenih dostojanstvenikov, duhovnikov, redovnikov in vernikov, naslovljena na frančiškanski provincialat v Zagrebu. Posmrtni ostanke Božjega služabnika patra Vendelina Vošnjaka so pokopali na Mirogoju, glavnem pokopališču v Zagrebu. 18. marca 1970 so jih prenesli v samostansko kapelo svetega Frančiška, 21. februarja 1979 pa v frančiškansko cerkev na Kaptolu v Zagrebu. Njegov grob obiskujejo mnogi častilci.

Nadžkofijski proces za njegovo razglasitev k blaženim se je začel leta 1963, končal pa 21. februarja 1981.

Pot Božjega služabnika do oltarja: Življenje p. Vendelina Vošnjaka, ki ga imenujemo obnovitelja pravega frančiškanskega življenja, se zdi, da je bilo v težkih in zapletenih časih za pravo redovno življenje v načrtu Božje previdnosti.

To nam žele povedati množice njegovih častilcev, ki se mu zaupno priporočajo in se zahvaljujejo za njegovo mogočno priprošnjo.

Na kratko smo se seznanili z bogatim, globokim, zvestim in svetim življenjem našega rojaka p. Vendelina Vošnjaka. V naslednjih odlomkih se bomo poglobljali v njegovo življenje, da bi čim bolj odkrili Božji načrt nad p. Vendelinom. Ob njem naj bi se tudi sami navdušili za zvestobo Božji volji v svojem vsakdanjem življenju, v svojih dolžnostih, v svojem stanu in na delovnih mestih. Obsijani s to svetlobo njegovega svetega življenja bomo laže zaznali Božje delovanje v p. Vendelinu Vošnjaku in se mu z iskrenim in globokim zaupanjem priporočali.

Šmarnični mesec maj in vrtnice v juniju

Mesec maj je za naše župnije, za naše družine, za vsakega kristjana zaznamovan z marijanskim molitvenim spominom. Začenja se s praznikom sv. Jožefa Delavca, konča pa z godom obiskanja Device Marije. Vabi nas, naj svoj pogled zaupno usmerimo v Marijo in se obračamo k njej z molitvijo rožnega venca, da bi vsak imel v srcu Marijino hvalnico »Moja duša poveličuje Gospoda«. Marija je z globljim pogledom vere videla Božje delo v zgodovini. V veri je prepoznala, da so vsa zemeljska mogočna kraljestva le začasna, Božji prestol pa je edina skala, ki se ne spreminja in ne pade.

Naj nam šmarnična pobožnost v boleznih, starosti in vseh življenjskih preizkušnjah pomaga nositi v sebi Marijino zahvalo Gospodu, njeno vero in njeno zaupanje ter predanost Božji previdnosti. Samo takrat, kadar sprejememo Božjo ljubezen, smo kakor Marija razpoložljivi in radodarni v služenju. To je pot, da bomo lahko z veseljem zapeli hvalnico Gospodu.

Kakor imamo v maju šmarnice, ki so posvečene Devici Mariji, tako imamo v juniju vrtnice na čast Srcu Jezusovemu. Letošnje vrtnice naj nas s 13. junijem, z evharističnim kongresom v Celju, še posebej povežejo v molitvi in ljubezni z evharističnim Gospodom!

Pisali ste nam

Duhovnik med bolniki

Večer prihaja. Mnoge luči so že ugasnile. Nekaj jih še gori. Ena še posebno močno. Duhovnik leži med dvema bolnikoma. V njegovem srcu luč hrepenenja in pričakovanja: ali bo v tem času bolniški duhovnik prišel s toplo besedo in s sv. obhajilom?

Duhovnik sem. Bogu hvala za 25 let – prav letos. Že v času bogoslovja so mi bili dragoceni koraki k bolnikom. In učili so nas na Teološki fakulteti: ko Cerkev skrbi za bolnike, streže Kristusu, ki trpi v udih skrivnostnega telesa. Po zgledu svojega Gospoda, ki je »hodil od kraja do kraja, delil dobrote in vse ozdravljaj,« izpolnjuje njegovo naročilo glede ozdravljanja bolnikov.

Duhovniki se močno zavedamo, da je naša dolžnost z vestno skrbnostjo osebno obiskovati bolnike in jih z veliko ljubeznijo podpirati. Ko delimo zakramente, moramo v bolnikih in drugih navzočih spodbujati upanje in krepiti vero v trpečega in vstalega Kristusa.

Pred nekaj leti sem bil po nesreči osem tednov na berglah. Proti koncu tega časa, ko sem v nedeljo že mogel za silo maševati, sva se srečala pred cerkvijo. Faranka, starejša gospa, je tudi imela bergle. Takole je rekla: Dober dan, gospod župnik! Imate bergle ... Prav je tako; še vi malo poskusite.

Sam ne želim nikomur bergel, hvala pa tistim, ki so jih izumili.

Izdala Bolniška župnija, Trubarjeva 82, 1000 Ljubljana

Odgovarja: **Miro Štibar** • GSM: 041/613-378

faks: 01/433-95-15 • TRR 2420-0900-4403-423

Dr. Jože Štupnikar, Trubarjeva 82, 1000 Ljubljana • GSM: 041/715-429

Jože Poje, Trubarjeva 82, 1000 Ljubljana • GSM: 040/395-942

Spletna stran duhovne oskrbe v slovenskih bolnišnicah:

<http://bolniska-zupnija.rkc.si/> • e-pošta: bolniska.zupnija@rkc.si

Grafična priprava: Gapro d.o.o. • Tisk: Skušek

Beseda je natisnjena v 13.000 izvodih in poslana na 1150 naslovov.